

Anàlisi dels controls veterinaris realitzats en competicions equines

I del benestar i protecció del cavall durant
aquestes.

Laura Espinosa del Alba i Silvia Cazorla Arjona

11/11/2014

Índex

Introducció	2
Biomecànica: què fa del cavall un gran atleta?	3
Resum dels reglaments	4
RFHE i FCH	4
FEI	14
Conclusions	17
Agraïments.....	19
Annexes	20
Enquestes (5 tipus).....	20
Notícies (4)	28
Normativa.....	34

Introducció

El nostre treball té com a objectiu realitzar un anàlisi dels controls veterinaris que avaluen si el cavall té una condició física adequada per poder competir, per al final poder valorar si són suficients, a la realitat es compleixen i si poden millorar-se. Aquest constitueix el punt central del nostre treball, però també hem considerat que mereixen atenció altres aspectes sobre benestar i protecció del cavall que no estan explícitament dins dels controls veterinaris, amb la qual cosa també els hem inclòs i valorat.

Per tal de dur a terme el nostre anàlisi hem llegit i fet un resum dels següents reglaments: reglament veterinari de la FEI, reglament veterinari de la RFHE, els reglaments concrets de la RFHE pel que fa a les disciplines de raid, concurs complet, doma clàssica i salt d'obstacles, i finalment els reglaments de la FCH de raid, doma clàssica i salt d'obstacles (en el cas de complert la FCH ens redirigia cap al reglament de la RFHE). Existeixen més disciplines dins del món de la hípica de competició, però hem escollit aquestes quatre (raid, doma clàssica, salt d'obstacles i concurs complet) perquè tres són disciplines olímpiques (la qual cosa implica l'existència de més regulació, control i estudis), i la que no ho és (el raid) exigeix un gran esforç de resistència al cavall, amb la qual cosa també hem considerat oportú incloure-la.

No existeix un reglament veterinari específic per Catalunya, sinó també l'hauríem consultat.

Finalment, amb l'objectiu de conèixer l'opinió dels diferents sectors de la societat, hem realitzat diferents tipus d'enquesta. Per una banda hem realitzar dues enquestes de caire més general, una per a gent no relacionada amb el món del cavall i una altre per a genets/amazones. Per altre banda, hem fet tres tipus d'enquestes més específiques per veterinaris: una per veterinaris de la FCH, una altra per veterinaris de la RFHE i finalment hem inclòs una enquesta que inicialment anava destinada al veterinari de contacte de la RFHE amb la FEI, per tal de conèixer la situació a nivell internacional i poder-la contrastar amb la nacional i autonòmica.

Abans de començar amb el treball convé conèixer els organismes que s'encarreguen de regular les diferents competicions hípiques, que son:

- La Federació Catalana d'Hípica (FCH): té les competències a nivell de Catalunya.
- La Real Federación Hípica Española (RFHE): té les competències a nivell nacional
- La Fédération Equestre Internationale (FEI) : té les competències a nivell internacional.

Biomecànica: per què el cavall és un gran atleta?

El cavall és un atleta extraordinari. Des dels cavalls d'Amèrica del Nord fins als actuals, les principals característiques són la velocitat i la resistència. Al llarg de la història s'han seleccionat per a trets concrets depenent de la seva finalitat. En concret, els cavalls de carrera poden arribar als 18 m/s en distàncies entre 800 i 3600 metres, així com els cavalls àrabs poden recórrer 160 km al trot en un dia en les proves de raid. Per contrastar, els cavalls de tir poden arribar a carregar pesos de més de 1000 Kg.

Tots aquests cavalls tenen en comú la capacitat de dur a terme activitats físiques, incloses curses o salts, en un nivell superior a molts animals de la mateixa mida.

La gran capacitat del cavall per a fer activitats físiques està atribuïda a múltiples adaptacions anatomofisiològiques. Algunes d'aquestes adaptacions no estan relacionades amb l'entrenament, com la mida dels pulmons, i d'altres que sí, com el volum sanguini. La capacitat atlètica superior dels cavalls és atribuïble a la seva elevada capacitat aeròbica, grans reserves intramusculars d'energia (i en particular de glicogen), gran quantitat de mitocondries en el múscul, la capacitat d'augmentar el transport d'oxigen en iniciar l'exercici mitjançant la contracció esplènica, l'eficiència de la marxa i una termoregulació molt efectiva.

La capacitat aeròbica màxima dels cavalls és 2,6 vegades superior a una vaca de la mateixa mida. Aquesta gran capacitat aeròbica ve determinada per un elevat output cardíac i volum sistòlic, així com una elevada concentració d'hemoglobina. La freqüència cardíaca màxima no és diferent entre vaques i cavalls, la gran diferència recau en que els cavalls tenen el doble de superfície pulmonar amb una superfície d'intercanvi de gasos 1,6 cops major. Així, els cavalls tenen adaptacions estructurals que milloren l'oxigenació de la sang als pulmons, la capacitat de transport d'oxigen en sang i la capacitat de lliurar-lo als teixits.

El substrat per a permetre l'exercici són hidrats de carboni o greixos. L'oxidació dels àcids grassos és limitada i assoleix els valors màxims quan la intensitat de l'exercici és del 40-60%. El treball addicional per sobre d'aquests valors està aprovionat exclusivament per l'oxidació dels hidrats de carboni, predominantment el glicogen. Els cavalls tenen una elevada concentració de glicogen intramuscular, que és essencial per a la contracció dels músculs durant l'exercici. El flux de glucosa que s'aporta a les mitocondries a través de la sang és inferior al 10%, per tant la presència de grans quantitats de glicogen al voltant de les mitocondries del múscul permet que els cavalls realitzin un exercici que pot arribar a ser extenuant. Els músculs dels cavalls, a més, contenen aproximadament el doble de la concentració de mitocondris en els músculs que una vaca. Fet que permet a l'animal tenir una elevada capacitat aeròbica.

Els cavalls aconsegueixen grans augments en la capacitat per a transportar oxigen de la sang augmentant la concentració d'hemoglobina mitjançant una contracció esplènica. Aquesta contracció abans i durant l'exercici augmenta el volum d'eritròcits circulants sense un augment concomitant del plasma. El resultat és que la capacitat de transportar oxigen de la sang augmenta un 50% durant l'exercici.

La marxa dels cavalls és eficient energèticament (al contrari que altres grans animals). A l'extremitat anterior, per exemple, l'ús de l'energia emmagatzemada implica que els músculs bíceps i braquicefàlic són 100 vegades més petits de lo que haurien de ser si no existís aquesta reserva energètica.

En conclusió, hi ha un gran nombre d'adaptacions fisiològiques i anatòmiques que doten al cavall d'una extraordinària capacitat atlètica.

Resum dels reglaments

Reglaments de la RFHE i la FCH

1. Reglament veterinari de la RFHE

El àmbit d'aplicació del present reglament és per competicions de caràcter nacional, però es recomanat de seguir per les federacions territorials.

Distingeix diversos tipus de veterinaris:

- Veterinari de contacte: serveix d'enllaç entre la RFHE i la FEI pel que fa transmissió d'informació veterinària, té coneixement de la sanitat (malalties infeccioses) en els moviments internacionals de cavalls de competició, de la normativa d'importació temporal, d'entrada i sortida de cavalls, control de medicació i participa en la regulació del llistat de veterinaris FEI.
- Veterinaris de competició:
 - o Veterinari de concurs (VC): realitza les funcions veterinàries de les competicions hípiques que no estan reservades al delegat veterinari. No pot ser competidor, ni jurat de camp ni formar part del comitè organitzador.
 - o Delegat veterinari (DV): president de la comissió veterinària en competicions que per la seva importància requereixin un equip veterinari. No pot ser competidor, ni jurat de camp ni formar part del comitè organitzador.
 - o Veterinari de tractament (VT): Até les emergències durant el temps que dura la competició. No actuarà com veterinari de concurs, delegat veterinari, veterinari de les persones participants ni com concursant.
 - o Veterinari de presa de mostres: S'encarrega de realitzar el control de medicació. Si no hi ha cap veterinari designat aquesta feina la realitzarà el DV o el VC.
 - o Veterinari d'equip/veterinari de competidor individual: la seva funció no serà compatible amb el DV, VC, VT ni tampoc podrà competir.

Durant la celebració de la competició el servei veterinari i un ferrador qualificat han d'estar presents i disponibles per urgències les 24h.

La comissió veterinària/DV a part de realitzar les avaluacions veterinàries pertinents han de vetllar perquè els cavalls durant la competició tinguin un llit correcte, pinso i aigua a disposició, bona higiene de la quadra i bona ventilació, així com advertir al jurat de camp de qualsevol circumstància que pugui posar en perill el benestar o seguretat dels cavalls. També ha de controlar que els serveis veterinaris estiguin ben organitzats i amb personal suficient.

Avaluacions veterinàries

Són tres en total: examen veterinari, inspecció veterinària i control de medicació.

1.1 Examen veterinari

Realitzat pel VC i el VT. Es fa tant aviat com sigui possible després de desembarcar els cavalls, i sempre abans que els animals arribats entrin en contacte amb els que es troben a les quadres de competició. A concurs complet, enganxes i raid seran necessaris exàmens veterinaris addicionals durant la competició. Si es considera que un cavall representa un risc per la salut dels altres es rebutjarà, i si no està en condicions de participar juntament amb el jurat de camp es pot decidir eliminar-lo abans de la primera inspecció.

Es fa:

- Un control de la documentació del cavall: a través del seu LIC o passaport es verifica la seva identitat, microxip, vacunacions i lloc de procedència. Sobre les vacunacions s'especifica que en el cas de la grip equina des del 2005 han de rebre una primovacunació de 2 dosis separades entre si entre 21 i 92 dies, la tercera dosis entre els 7 mesos següents i després una dosi cada 6 mesos +/- 21 dies. No es pot vacunar el cavall durant els 7 dies precedents de la competició. No s'especifica res sobre altres malalties.
- Una comprovació clínica per excloure malalties infectocontagioses. Pot incloure una palpació de les extremitats o altre parts del cos (encara que no es realitzaran exàmens de coixera), comprovació de la freqüència cardíaca i respiratòria, temperatura i qualsevol paràmetre clínic pertinent.

No podran participar eugues gestants de més de 4 mesos o amb un poltre en lactància, cavalls tranqueomitats i cavalls neuroectomitats. Tampoc es permeten lligadures de llengua i fundes.

1.2 Inspecció veterinària

El nombre d'inspeccions depèn de la disciplina, i el seu propòsit és assegurar-se que el cavall està en una bona condició física per competir. Serà igual per totes les disciplines menys el raid, i les decisions es prendran conjuntament entre el VC/DV i el jurat de camp, però basant-se en la opinió professional dels veterinaris. El president del jurat tindrà el vot de qualitat.

Es requereix un terra pla, ferm i no lliscant, una àrea acondicionada per evitar acumulacions de cavalls i respectar la seguretat de les persones i la seva, i un box d'inspecció per realitzar

exàmens complementaris als cavall dubtosos. La primera inspecció no s'haurà de fer més tard de 24h abans de l'inici de la competició.

Comprèn :

- Inspecció externa (visual) del cavall. Solament es palparan les extremitats o altres parts del cos si es considera necessari.
- Avaluació de la marxa: el cavall ha de caminar uns passos i després trotar amb regnes llargues, recuperar el pas abans de girar en el sentit de les agulles del rellotge i tornar trotant fins la sortida. La persona que porta el cavall ha d'anar a la seva esquerra i el veterinari observarà el cavall en el centre de la línia d'inspecció.

Si es decideix que el cavall no és apte per competir perquè està coix o fora de forma no s'acceptarà, i si es dubte es requerirà que torni a ser revisat més exhaustivament (palpació, pinces de casc, flexions passives que no tests de flexió, i observacions de la marxa al pas i al trot en cercles). Es tornarà a inspeccionar i si finalment és acceptat es recomana realitzar-li un control de medicació, que en doma i salt es fa.

1.3 Control de medicació

Els fàrmacs en el món de competició hípica poden classificar-se en 3 grups: substàncies prohibides (les quals segons la FEI són d'ús il·legítim en la medicina equina i/o tenen un alt potencial com a substàncies d'abús), substàncies de medicació controlada (prohibides en competició perquè poden millorar el rendiment de l'animal però que tenen un ús terapèutic i/o s'utilitzen comunament, exemples serien antiinflamatoris, anestèsics locals, broncodilatadors, antitussígens) i finalment substàncies de medicació permesa (exemples són fluids rehidratants, oxigen, la majoria d'antibiòtics o antiparasitaris).

Pel que fa el control de medicació pròpiament dit en el reglament se li dóna bastant èmfasi, i consta de 3 subapartats:

- Cerca de substàncies prohibides: es realitzarà en les competicions que estableixi el reglament (CCI 3*, CCI 4*, CSIs categoria A, CSIOs, classificatòries i finals de campionats d'Espanya, campionats i Jocs Olímpics), encara que es pot fer en totes aquelles que la RFHE estimi convenient. Hi ha diversos mètodes de selecció dels cavalls (obligatori pels guanyadors de medalles, per sorteig o per designació directa), pot fer-se en qualsevol moment de la competició i un cavall pot ser mostrejat varies vegades en una mateixa competició.

La orina i la sang han de prendre's en tots els cavalls sotmesos a mostreig, però l'orina és el fluid d'elecció per fer els anàlisis. Es poden prendre altres tipus de mostres si el veterinari ho estima convenient. Totes s'enviaran a un laboratori de referència.

- Desensibilització o hipersensibilització de les extremitats: els cavalls no poden competir en cap cas quan hagin estat sotmesos a aquest tipus de processos. Periòdicament l'equip veterinari i/o els comissaris faran un control de les extremitats, benes, ferradures i

protectors a fi de detectar substàncies i/o materials que puguin causar una sensibilitat anormal. Els veterinaris també poder realitzar una termografia com a eina de diagnòstic

- Regulacions pel tractament dels cavalls durant la competició: la medicació està controlada de forma rigorosa i solament es permet després que s'hagi omplert i firmat el corresponent formulari de medicació. Existeixen 4 formularis diferents de medicació, els quals s'utilitzen respectivament per: autoritzar tractaments d'emergència amb substàncies de medicació controlada, tractaments d'eugues amb altrenogest, tractaments amb substàncies de medicació permesa i finalment l'últim formulari correspon a sol·licitud de fer proves optatives pel control de medicació, sol·licitades per la persona responsable del cavall.

Els tractaments alternatius (com acupuntura) s'autoritzen sempre i quan no utilitzin substàncies prohibides. Es prohibeix la teràpia del ones de xoc i crioteràpia durant la competició i els 5 dies abans d'aquesta, però s'accepta l'aplicació de gel. No obstant s'ha d'obtenir primer el permís escrit del VC/DV per poder-les aplicar. Els fisioterapeutes han d'actuar sota supervisió d'un veterinari acreditat i realitzar-se en unes àrees acordades pel VC/DV. L'ús de productes natural o d'herbolisteria que tinguin efectes tranquil·litzants o energitzants estan també prohibits.

Si un cavall mor o és eutanasiat per raons humanitàries es prendran mostres d'orina i de sang per realitzar un control de medicació, es farà un examen post-mortem i finalment s'enviarà un informe al departament veterinari de la RFHE.

Si es vol consultar o ampliar algun dels aspectes mencionats en aquest resum podeu anar als annexes per veure el Reglament Veterinari.

2. Reglament del raid

El raid és una disciplina que consisteix en una cursa de llarga distància on es posa a prova la resistència i condició física del cavall i el seu genet, els quals tenint en compte el sol, distància, clima i terreny han d'acabar el recorregut en el menor temps possible i complint les proves veterinàries fixades a l'inici de la prova. Les competicions poden ser de 40km a 160km en un dia. La cursa es divideix en fases (les quals no poden excedir el 40km ni ser de menys de 16km), i si la competició dura més d'un dia cada dia s'anomena etapa. Al final de cada fase hi ha un període obligatori de descans (que ha de correspondre com a mínim a una relació d'1 minut per km recorregut, i inclús més en les curses més exigents) en el qual es realitza una inspecció veterinària (vet gate), que el cavall ha de passar per continuar competint. Al finalitzar la cursa també hi ha una inspecció final que el cavall ha de superar per poder entrar a la classificació.

Els raids es classifiquen segons la seva dificultat, que cada cop és major. Les categories son: promoció 40, promoció 60, 0*,1*,2*,3* i 4*.

La distancia sotmesa a marxa controlada no ha d'excedir el 5km o el 5% de la fase, només pot fer-se una vegada per fase i mai al final d'aquesta. En el reglament de la FCH s'apunta que

traspasar la línia final, o de cadascuna de les fases, abans de l'hora mínima establerta, suposa l'eliminació.

En raid no hi ha restriccions en quan a l'equipament del cavall, però estan prohibides qualsevol tipus de regnes que limitin indegudament el moviment lliure del cap del cavall, així com els esperons i les fustes (a nivell autonòmic es permet la utilització de fusta només en la primera fase de les proves de velocitat controlada. El maltractament serà penalitzat amb la desqualificació i la persona implicada serà denunciada a la RFHE. El pes que ha de suportar el cavall en raids més exigents també està regulat.

Els cavalls han de tenir mínim 5 anys per córrer Promoció i CEN 0* (de 40 a 90 km en un dia) i mínim 8 anys per a CEN 4* (160 km mínim en un dia) i campionats. S'ha de començar pels raids de menys nivell i es puja de categoria progressivament. Els cavalls compleixen anys l'1 de gener. Les eugues de més de 120 dies de gestació no podran participar en cap raid.

Temps de descans:

Per tornar a competir en un altre raid nacional s'han de respectar uns temps de descans mínims: 5 dies en els retirats abans de 40 km, 12 dies pels que hagin fet 79 km, 19 dies per 119 km, 26 dies de 120 a 139 km, i 33 dies pels que han fet més de 140 km.

Si el cavall ha hagut de rebre tractament invasiu (consultar annexes de raid, article 815.3.2) o ha tingut un problema que ho requerís ha de descansar mínim 60 dies, o bé un període de temps superior (90 dies) si ha rebut tractament en 2 raids nacionals/territorials consecutius o bé 2 vegades en menys de 3 mesos.

Cada cavall disposa d'una taula de qualificacions unida o incorporada al LIC passaport en el que es registraran totes les dades de les competicions i si no ha pogut finalitzar perquè juntament amb els tractaments veterinaris, dies de descans i qualsevol comentari que serveixi per protegir el cavall en futures competicions.

Exàmens i inspeccions veterinàries de raid:

Durant la cursa cada cavall tindrà una fulla veterinària individual on s'apuntarà tota la informació d'exàmens i inspeccions. Per normativa a Catalunya cap cavall es pot retirar sense superar el corresponent examen veterinari.

2.1 Examen veterinari

És com s'ha explicat a l'apartat de reglament veterinari, i en els raids de promoció, nacionals 1* i 0* pot coincidir amb la primera inspecció.

2.2 Inspeccions veterinàries

2.2.1 Primera inspecció: (si pot ser el dia anterior a la cursa). S'avalua:

- Ritme cardíac
- Sistema respiratori

- Estat general
- Avaluació del trot del cavall
- Dolor, llagues, ferides
- Amplitud de moviments

Altres qüestions i temes que puguin ser afegits a la targeta veterinària, sempre de forma gradual.

2.2.2 Vet Gate (parada obligatòria al final de cada fase):

Un cop els participants dins del període de descans presentin el cavall a la comissió veterinària s'avaluarà:

- Freqüència cardíaca: En tots els tipus de raid no es pot passar de les 64ppm als 20 minuts com a límit. Si es confirma en una segona toma que el cavall la sobrepassa serà eliminat. També s'apuntaran els sorolls cardíacs anormals.
- Sistema respiratori: Una freqüència respiratòria anormal o susceptible de posar en perill el benestar del cavall serà causa d'eliminació.
- Condició general i estat metabòlic: s'inclourà (però no sent exclusius): mucoses, temps de reompliment capil·lar, hidratació, moviment intestinal, comportament i índex de recuperació cardíaca. La temperatura podrà ser anotada. La eliminació per motius metabòlics requerirà que es revisi el cavall per 3 veterinaris que comunicaran la seva decisió per vot secret al jurat de camp.
- Irregularitat en el trot: s'avaluarà fent anar i tornar el cavall amb el cap lliure (no agafat del ramal curt) cap el veterinari, el qual observarà el trot. Si és irregular de forma continuada, s'observa alguna anomalia equivalent i apreciable en tots els trancs i circumstàncies o bé s'observa una altra possible causa de dolor o d'amenaça al futur esportiu del cavall s'eliminarà de la prova. Si el veterinari dubta es demanarà que el cavall torni a trotar i s'avaluarà per 3 veterinaris, els quals mitjançant votació secreta i individual transmetran la seva decisió al jurat de camp.
- Llagues, roçadures i ferides: qualsevol signe d'elles en boca, cos o extremitats seran anotades i si es considera prou greu el cavall serà eliminat
- Ferradures i cascs: Si el cavall està ferrat el ferratge i les ferradures han de ser correctes, i es permet que arribin a la meta amb una o varies ferradures de menys. S'admeten les equi-botes i "almohadillas".

Si un cavall no passa la inspecció de freqüència cardíaca pot tornar-se a presentar una segona vegada durant el període de temps permès.

2.2.3 Inspecció final:

Solament el cavall es podrà presentar un cop dins el temps establert. S'avaluarà:

- Freqüència cardíaca: ha de ser menor de 64ppm dins dels 30 minuts després de creuar la línia d'arribada.
- Pel que fa els altres paràmetres comprendrà el mateix tipus de control que les inspeccions durant la competició. No obstant el primer trot dels cavalls serà davant de 3 membres de la comissió veterinària, i només es podrà fer trotar una vegada més el cavall abans de votar.

El comitè de disciplina de la FCH dictamina que si en opinió del veterinari de tractament un cavall necessita ser tractat és obligatori el seu tractament, no podent-s'hi negar el genet o propietari, sota perill de sanció esportiva.

Ens podran realitzar altres inspeccions pel Jurat de camp o els veterinaris oficials a tots els cavalls o aquells elegits a l'atzar en qualsevol moment del curs de la carrera.

Si un cavall mor per qualsevol raó durant el període de temps comprès entre la inspecció prèvia i les dos hores següents a la inspecció final el jurat de camp juntament amb la comissió veterinària hauran de fer un informe a la RFHE, o a la FHA, en el seu cas. També es presentarà un informe escrit a la comissió veterinària de la RFHE si un cavall mor els 30 dies següents a la competició.

3. Reglament de Concurs complert

El concurs complert és una exigent competició que combina 3 disciplines eqüestres: doma, camp a través i salt d'obstacles. Les tres proves del concurs complet es desenvolupen individualment, i no hi ha possibilitat que el genet canviï de cavall. Cada prova té una avaluació i la suma de les tres puntuacions determina la classificació final. La prova més característica però també més difícil és la de camp a través o cross, en la qual han de sortejar diferents tipus d'obstacles de tant naturals com artificials. Existeixen 2 formats de concurs complert nacional:

- Concurs complert format llarg (CCN) : Les tres proves tenen lloc en 3 o més dies, i l'ordre és : doma (que es duu a terme en 1 o 2 dies consecutius), al dia següent camp a través i al següent finalment salt d'obstacles.
- Concurs complert de format curt (CNC) : les tres proves es fan en 1 o més dies. La prova de doma es realitza primer però es pot alterar l'ordre de cross i salt d'obstacles. La dificultat de la prova de camp a través és similar a la del format llarg però més curta i intensa. Si dos o més proves tenen lloc el mateix dia hi haurà un temps mínim de descans de 30 minuts, i si la prova de cross té lloc abans de la de salt d'obstacles el interval mínim de temps serà d'1 hora.

Es classifiquen segons la seva dificultat, que cada cop és major. Els nivells son: Promoció, 0*, 1*, 2*, 3*. L'edat mínima de participació dels cavalls va des dels 4 anys en Promoció fins els 7 anys en nivell 3*. Es conta l'edat des del començament de l'any que compleixen l'edat mínima.

Es poden sancionar (diversos graus de sanció) en qualsevol moment de la competició participants que maltractin el cavall o realitzin una munta perillosa (per saber en què

consisteixen exactament consultar reglament de complert article 517 i 518). De forma general es considera maltractament el muntar un cavall esgotat o visiblement coix, pressionar excessivament un cavall cansat i fer un ús excessiu de la fusta, embocadura i/o esperons (que pot manifestar-se en presència de sang en els flancs o a l'espatlla). En la prova de doma no està permesa la fusta i en cross i salt està autoritzada una fusta de fins a 75cm que no porti pes a la seva extremitat. Els esperons són opcionals en les 3 proves i han de complir unes determinades característiques. L'equip del cavall presenta variacions entre proves i ha d'adequar-se al que diu l'article 525 (reglament de complert); de forma general pel que fa l'embocadura a la prova de doma s'haurà d'adequar el que diu la reprise i en cross i salt es pot utilitzar hackamore.

S'eliminarà un participant si es cau ell, el cavall o tots dos durant el recorregut de la prova.

Exàmens i inspeccions veterinàries del concurs complert:

3.1 Examen veterinari a l'arribada: tal i com es descriu al reglament veterinari

3.2 Inspeccions veterinàries:

- Primera inspecció: es farà abans de la prova de doma, normalment el dia anterior, i es durà a terme pel jurat de camp i el delegat veterinari. S'eliminarà qualsevol cavall que es consideri que està malalt, coix, ferit, lesionat o en mal estat per competir. No s'especifica exactament que es farà. Si es dubta es pot enviar el cavall al box d'inspecció perquè sigui examinat pel veterinari de associat i després tornat a inspeccionar. Si hi ha un únic veterinari (de concurs) assumirà les funcions del delegat veterinari i del vet. associat. En cas d'igualtat de vots decidirà el president del jurat de camp.

En CNC la primera inspecció és opcional, i si no es realitza s'avaluarà la capacitat del cavall per competir a l'examen veterinari de l'arribada.

- Segona inspecció: tindrà lloc després de la prova de salts i es realitzarà per la mateixa comissió que la primera inspecció i en les mateixes condicions.

A més, es realitzarà un examen veterinari a tots els cavalls a l'arribada de la prova de cross (no s'explica en què consisteix), en el qual es decidirà si el cavall pot tornar a la seva quadra, s'ha de tractar immediatament perquè està lesionat o esgotat o bé si s'ha de transportar amb un vehicle a la quadra o a una clínica/hospital veterinari. Qualsevol participant que abandoni el lloc del concurs sense sotmetre's al control veterinari serà automàticament sancionat.

En qualsevol moment de la competició el president del jurat de camp juntament amb el delegat veterinari pot eliminar qualsevol cavall que en la seva opinió estigui coix o incapacitat per continuar la prova, per això es recomanable que un veterinari estigui present en la pista d'assaig i la zona de sortida de la prova de cross.

La prova de cross té un temps òptim de realització, però no es concedeix cap bonificació per acabar abans. Si que es penalitzarà si un binomi sobrepassa el temps límit.

4. Reglament de Doma Clàssica

La doma clàssica és una disciplina que consisteix en la realització d'una sèrie de moviments en una determinada successió (que s'indica en un text anomenat reprise) que són avaluats per un jurat en una pista específica per aquesta modalitat. Existeix un gradació de reprises per nivell de dificultat, que van des de la reprise de nivell 1 fins el Gran Premi, que és la de nivell més alt. També existeix la reprise lliure Kür, que és una competició d'equitació artística dels nivells anteriors, en la qual el genet/amazona és lliure d'escollir la forma i mode de la presentació elegida, dins un temps fix. Aquestes reprises poden fer-se en concursos socials, territorials, campionats de Catalunya, lliga catalana, concursos nacionals, campionats d'Espanya i copes Kür, encara que dependrà de cada tipus de competició els nivells de reprise que es faran.

L'edat mínima del cavall per poder competir és de 4 anys, però a partir del nivell San Jorge han de tenir un mínim de 7 anys (l'edat es compta des de l'1 de gener de l'any de naixement. Poden participar cavalls de qualsevol origen i alçada, però a partir del nivell San Jorge han de tenir una alçada mínima a la creu de 149 cm ferradures incloses.

En categoria nacional haurà d'haver-hi dos dies de descans entre dos concursos, i no podran programar-se més de 3 concursos en 14 dies naturals consecutius. La duració de la majoria de competicions nacionals és de 3 dies i a nivell autonòmic de 2 o menys dies.

A nivell nacional els esperons son obligatoris a quasi tots els nivells, i a nivell territorial en els concursos de 0* son optatius i en els de 1* son obligatoris a partir del nivell 2. Els esperons han de complir amb unes característiques determinades (detallades l'article 427 del reglament de doma). Pel que fa l'ús de fusta a nivell nacional està prohibida menys en algunes reprises concretes, en canvi a nivell autonòmic 0* i 1* està permesa. Respecte la embocadura cada reprise requereix un tipus concret de filet i/o mos (bocado). També hi ha restriccions pel que fa accessoris de l'equipació del cavall (article 428 reglament de doma).

Son causes d'eliminació durant la competició (tant nacional com autonòmica) una coixera manifesta, la caiguda del cavall i/o genet/amazona, una execució en contra el benestar del cavall (en el reglament fica la situació concreta l'aparició de sang a boca, narius, illades i altre parts del cos). Els jutges durant l'actuació del binomi també tindran en compte si el cavall treu la llengua, la passa per sobre del ferro o bé se "l'empassa", si "rechina" les dents o mou violentament la cua, ja que són senyals de nerviosisme, tensió o resistència per la seva part.

Actuacions veterinàries en la doma clàssica:

4.1 Examen veterinari: serà obligatori realitzar-lo a l'arribada de totes les competicions nacionals, i és tal i com s'explica al reglament veterinari.

4.2 Inspeccions: en finals de copa i campionats d'Espanya es realitzarà una primera inspecció tal i com s'explica al reglament veterinari. S'ha de destacar que en un dels punts del annex del reglament de doma es dictamina que el examen veterinari realitzat en aquesta inspecció no és detallat i que s'ha de completar el més aviat possible.

4.3 Control de medicació: es realitzarà en les finals de copa i campionats d'Espanya, encara que també es diu que podrà realitzar-se en qualsevol altra competició nacional.

En el reglament de la FCH no es comenta res sobre avaluacions veterinàries, només que quan reglamentàriament es realitzi una inspecció veterinària el personal oficial ha d'estar present.

5. Reglament de Salt d'obstacles

El salt d'obstacles és disciplina consisteix en la superació a cavall d'un conjunt d'obstacles format per barres, i determinats per un recorregut fixat, sense cometre cap falta. Les penalitzacions poden produir-se per el derrib dels obstacles, per la negativa del cavall a sobrepassar-los o l'excés de temps concedit en realitzar el recorregut. Les proves es disputen seguint uns barems que comporten diverses dificultats i grups que es diferencien per altures que oscil·len entre 1,10 y 1,60m.

L'edat mínima dels cavalls per poder participar és de 4 anys, encara que els cavalls de 4 anys només podran participar en proves de 1,10m durant el primer semestre de l'any, i de 1,20m el segon semestre. També existeixen restriccions en els cavalls de 5 anys, que no podran prendre part en les proves de potència, proves amb més d'un desempat, proves amb alçades de 1,35 m o superiors. En cap cas, excepte en les proves de potència, de potència i destresa o en rècord de salt d'alçada, podrà haver-hi un salt que sobrepassi el 1,70m d'alçada. Els obstacles de fons no poden sobrepassar els 2m d'amplada amb l'excepció de les triples barres, que poden tenir 2,20 m com a màxim. La ria no pot sobrepassar els 4,50 m incloent l'element d'atenció, excepte la ria del rècord de salt de longitud (no es comenta res sobre la profunditat que ha de tenir).

Pel que fa tipus de competició a nivell territorial existeixen els concursos 0* i 1*, i a nivell nacional els d'1*,2*,3*,4* i 5*, els resultats dels quals serveix per lligues i campionats. En els campionats i els concursos de 3*,4* i 5* serà obligatòria la presència de comissaris, els quals controlaran un seguit de normes entre les que es troba evitar caos de maltractament en cavalls. En els Grans Premis i en les proves millor dotades econòmicament serà obligatori realitzar un control de protectors i benatges en tots els cavalls participants, i en altra competicions és recomanable. La duració de tots els CSN pot ser de fins a 5 dies, i està limitada la participació del cavall a 1 cop per dia en els nacionals de 3*,4* i 5*. En els nacionals de 1* i 2* està permesa la participació de cavalls de més de 4 anys 2 cops al dia (1 matí i 1 tarda) però solament en proves de 1,20m i inferiors, i el cavall haurà de sr muntat per un genet/amazona diferent.

S'eliminarà aquells participants que utilitzin una fusta de més de 75 cm de longitud o amb un plom al seu extrem, i no es pot portar cap substituti de la fusta; tanmateix es castigarà un ús excessiu d'aquesta. També s'eliminarà el binomi quan es caigui un dels components o bé tots dos. Es desqualificarà el participant quan el cavall presenti sang en les illades, nas, boca o qualsevol altra part del seu cos com a conseqüència de l'ús excessiu d'esperons, fusta o qualsevol altre instrument (en casos concrets com quan el cavall es mossega la llengua els comissaris podran autoritzar un rentat i l'animal podrà continuar competint). No hi han restriccions per les embocadures, no obstant el jurat sota informa veterinari té dret a prohibir una embocadura que pugui ferir o lesionar el cavall. Finalment l'ús d'una corretja per lligar la llengua està prohibit.

Estan estrictament prohibides en qualsevol moment de la competició totes les formes de tracte cruel, inhumà o abusiu dels cavalls, i el reglament fa especial menció al “barreo” del cavall. El terme “barrear” fa referència a totes aquelles tècniques artificials que tenen per objectiu obligar al cavall a saltar més alt o amb més prudència en competició. Aquestes formes en general consisteixen en què el participant i/o un assistent a peu colpegen les extremitats del cavall amb un objecte o obliguen deliberadament a l’animal a donar un cop a qualsevol cosa per si mateix, ja sigui construint objectes molt alts i/o molt amples, col·locant barres d’atenció o elements d’una combinació a distàncies falses, retenint o empenyent intencionadament el cavall contra un obstacle o col·locant-lo de manera que no pugui saltar sense colpejar-se. Aquestes conductes seran sancionades amb l’eliminació, multa i/o desqualificació

Avaluacions veterinàries en salt d’obstacles:

En el annex del reglament de salt es diu que els exàmens i inspeccions veterinàries seran obligatòries en tots els campionats d’Espanya i aconsellables en la resta de competicions. Les revisions de passaport o LIC si que seran obligatòries a totes les competicions. L’examen veterinari a l’arribada i la primera inspecció el dia abans del concurs es descriuen tal i com està en el reglament veterinari, i només s’especifica que la inspecció del cavall no és detallada i que ha d’efectuar-se el més ràpid possible. En alguns casos serà necessària una segona inspecció. En el reglament de les competicions territorials només s’esmenta que s’han de tenir localitzats els serveis de ferrador i veterinari.

Reglament veterinari de la FEI

- Examen a l’arribada

- Tots els cavalls han de ser examinats abans d’entrar a les quadres del lloc de concurs tan aviat com sigui possible després de l’arribada.
 - Raid: en l’examen d’arribada cal fer també la primera inspecció del cavall.
 - Complet: no hi ha inspecció del cavall, per tant cal fer un examen complet de l’estat general del cavall a l’arribada.
- Objectius:
 - Identificació
 - Vacunació
 - Detalls del passaport
 - Malalties infeccioses (bioseguretat)
- Inclou:
 - Examen físic: avaluar l’estat cardíac, respiratori i temperatura.
 - Altres paràmetres clínics pertinents
 - Palpació de les extremitats o el cos només quan hi hagi preocupació al respecte una malaltia o lesió durant el viatge
 - No s’inclou l’examen de coixesa (trot), només en concurs complet.
- Els cavalls que no estiguin en l’adient forma física per a realitzar l’activitat seran notificats al jutge abans de la primera inspecció del cavall. La comissió veterinària

o els veterinaris delegats discutiran el cas amb el jurat de camp i serà possible eliminar el cavall de la competició abans de la primera inspecció.

- Inspecció del cavall

- Vol assegurar el bon estat físic dels cavalls per competir.
- Aquest estat físic varia entre les disciplines.
- No ha de ser abans de les 24 hores anteriors a l'inici de la competicions.
 - En salt d'obstacles i doma clàssica, no ha de ser més tard del vespre previ a la competició.
 - Raid: abans de la competició (el mateix dia o un abans), als vet gates i al final de la cursa.
 - Concurs complet (CCI): abans de la prova de doma clàssica (normalment el dia abans), examinació després del cross country i segona inspecció abans del salt.
 - Concurs complet (CIC): són competicions curtes on la primera inspecció és opcional i no hi ha més inspeccions, la condició física es valora en l'examen a l'arribada.
- Les inspeccions s'han de fer amb cabeçada de quadra (menys en el raid que es permet amb brida).
- Es pot portar una fusta de fins a 120cm
- Procediment

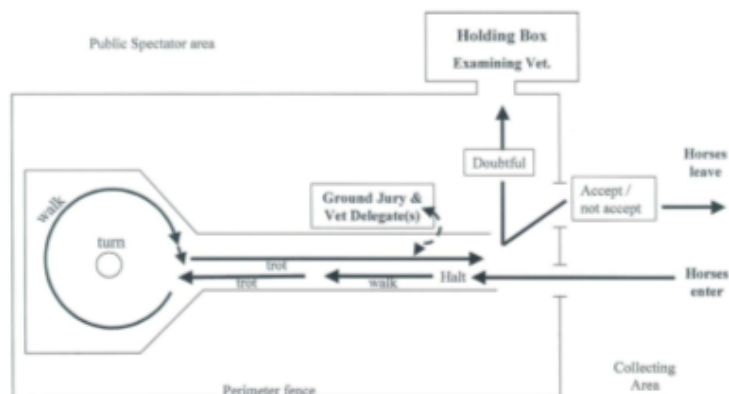

Figure 1
Illustration of the Horse Inspection procedure

- Examen visual caminant al voltant del cavall
- Examen de trot
- En raid s'inclou: FC, FR, condició general, estat metabòlic (mucoses, TRC, hidratació, motilitat i índex de recuperació cardíaca), examen de la marxa, amplitud de moviments, dolor, laceracions i altres temes que es poden afegir.
- El cavall es pot acceptar, eliminar o enviar a tractament (si és dubtós).
- Només el jurat de camp pot eliminar un cavall (votació).

- Tractament

- El veterinari farà un examen físic, que inclou:
 - Palpació d'àrees de dolor
 - Pinces de casc
 - Test de flexió passius
 - Test de flexió actius (amb trot posterior) no estan permesos

- Està permès caminar i trotar en cercles
- Es poden fer re-inspeccions (després de passar per tractament)
 - En doma i salt es poden fer al matí abans de la competició
- **Especificacions**
 - Concurs complet
 - El veterinari pot decidir després de la inspecció després del cross country (per un cavall que necessiti tractament):
 - Tornar al box
 - Estar a tractament
 - Transportat en un vehicle al box o a l'hospital veterinari
 - Si eliminen un cavall, el genet s'ha d'assegurar que és revisat pel veterinari delegat abans d'abandonar el lloc.
 - Raid
 - Cavalls amb FC molt elevada no poden continuar a la competició (ho ha de confirmar un segon veterinari).
 - Cavalls amb FR elevada o anormal seran eliminats.
 - Cavalls amb una condició general pobre o elevada temperatura seran eliminats.
 - Cavalls amb un mal estat metabòlic rebran una votació i poden ser eliminats.
 - Cavalls amb coixesa passaran un re-examen i rebran una votació.
 - Els cavalls amb dolor, laceracions i ferides (incloses les de la sella) que impedeixin sèriament la seva continuïtat seran eliminats.
 - Poden anar sense ferradures (les botes estan permeses). Si hi ha cap irregularitat que causi dolor al cavall poden no passar a la següent fase.
 - Inspecció final:
 - La FC ha d'estar per sota de 64 en 30 minuts després de creuar la línia de meta. Els cavalls que no ho compleixin han de passar una inspecció.
 - Salt
 - En les finals hi ha una segona inspecció del cavall abans de l'inici de la competició final.

Conclusions

Hem estructurat les nostres valoracions finals de la següent manera: primer hem començat valorant les enquestes realitzades, en segon lloc comentem la freqüència i repercussió de les notícies d'accidents ocorreguts durant la competició, en tercer lloc comparem els reglaments de les diferents federacions i per acabar donem la nostra opinió personal.

Pel que fa les enquestes, més de la meitat dels enquestats del sector no relacionat amb el cavall han vist algun cop alguna (la majoria salt). Hi ha gran varietat d'opinions sobre quina disciplina porta al cavall a fer un major esforç físic, tot i que predominen el concurs complet i les curses. La tasca del veterinaris està reconeguda i la majoria la troba necessària en les competicions. Per acabar, més de la meitat dels enquestats no tenen coneixement de cap notícia relacionada amb accidents durant les competicions.

En referència als genets, la majoria consideren útil la feina dels veterinaris a les competicions i creuen que els controls que es realitzen són correctes i fins i tot insuficients. Tot i així, més de la meitat de genets pensen que els veterinaris no actuen amb imparcialitat.

Personalment ens sap greu que les enquestes destinades a veterinaris de competició no ens les hagin contestat (menys en un cas, que si), doncs considerem que ens haurien aportat una informació molt valuosa i un punt de vista pràctic que nosaltres en la nostra experiència per ara desconexim. Vàrem contactar amb la FCH i la RFHE per pregunta'ls-hi si seria possible que passessin les enquestes destinades a veterinaris de competició catalana i espanyola respectivament als seus veterinaris registrats, però a dia d'avui encara no hem obtingut resposta. Respecte l'única enquesta contestada, específica de raid i que va ser realitzada per un veterinari FEI, hem considerat important destacar els següents punts: creu que a la realitat no és factible fer tot el que diu el reglament, que hi ha molts buits i possibles interpretacions, opina que les actuacions veterinàries tal i com es fan aquí són correctes, encara que sempre poden millorar-se i destaca que s'haurien de fer més controls antidopatge i que hi ha fàrmacs que no es detecten amb les proves actuals. Considera que hi ha paràmetres clínics i/o laboratorials que podrien incloure's als controls veterinaris però que no hi ha estudis per ara que permetin la seva adaptació als cavalls de competició. En resposta a la pregunta de si reben pressió els veterinaris respon que si i finalment explica que el problema més freqüent que justifica o no la retirada del cavall són les patologies ortopèdiques.

Respecte les notícies d'accidents hípics una gran part de persones no relacionades amb el món del cavall no tenen coneixement de cap. Les notícies que hem trobat són escasses i la majoria de vegades no provenen de diaris coneguts ni d'organismes oficials, sinó de pàgines web d'aficionats a l'equitació. Les que hem trobat amb més facilitat són les que comporten una lesió del genet o quan el cavall accidentat té un gran valor econòmic.

En tercer lloc hem comparat el reglament veterinaris de la FEI amb el reglament veterinaris de la RFHE i de les quatre disciplines estudiades. Analitzant els diferents punts no hem trobat diferències significatives. A nivell català els reglaments de la FCH quasi no comenten els controls veterinaris, menys en el cas del raid, en que si es contemplen.

Per últim, donarem la nostra opinió personal. Tot el que direm a continuació es basa en el que està descrit als reglaments. D'entrada pensem que el nombre i distribució de proves és suficient, encara que per doma clàssica i salt d'obstacles l'examen i les inspeccions veterinàries haurien de ser obligatòries en tots els tipus de competicions. Tot i això considerem que els paràmetres que es descriuen per cada control veterinari són insuficients menys en el cas de control de medicació, que considerem que és bastant exhaustiu (no entrem a valorar l'actualització de substàncies prohibides sinó el mètode en si). Per tant proposem com a millores:

En l'examen veterinari a l'arribada: com l'objectiu d'aquest control és detectar la presència de malalties infeccioses proposem comprovar en cada cavall a part de l'examen visual i la temperatura: la palpació de limfonodes superficials, el color de les mucoses i temps de reompliment capil·lar, plec cutani i una valoració de la respiració més enllà de la freqüència respiratòria, prestant atenció a tos, esternuts, possibles sorolls anormals i/o dificultat respiratòria, ja que les principals malalties infeccioses dels cavalls presenten signes respiratoris. També aconsellàriem l'examen ràpid de la dentició per tenir més seguretat que l'edat del cavall es correspon amb la seva documentació. La temperatura creiem que no hauria de prendre's en cavalls acabats de desembarcar del vehicle ja que la hipertèrmia per l'estrès del viatge podria confondre's amb febre. Aquests paràmetres que proposem poden explorar-se ràpidament i donen una informació addicional que creiem valuosa.

Pel que fa les inspeccions creiem que els paràmetre avaluats són clarament insuficients menys en el cas del raid, i proposàriem realitzar un ràpid examen físic general, que comprendria color de les mucoses, temps de reompliment capil·lar, pols, plec cutani, auscultació del cor, valoració de la respiració, pols digital i temperatura. Si es considera oportú també podrien auscultar-se els moviments intestinals. Els resultats obtinguts s'interpretarien tenint en compte si la inspecció s'ha realitzat abans de competir o durant la competició. També creiem convenient incloure una palpació del coll i dors per detectar zones de dolor. L'avaluació de la marxa creiem que ja és suficient tal i com es descriu al reglament.

En el cas concret del raid podria també realitzar-se una prova de lactat en aquells cavalls dubtosos d'eliminació, encara que s'hauria d'establir exactament a partir de quins valors de lactat s'hauria d'eliminar, ja que la concentració no és la mateixa en un cavall en repòs a un que està realitzant una esforç físic, amb la qual cosa farien falta més estudis.

També creiem que l'exploració de la boca per detectar un possible mal ús de l'embocadura hauria d'incorporar-se en totes les inspeccions, i que la edat mínima per competir del cavall, que actualment és de 4 en totes les disciplines menys en raid (que és de 5) hauria de ser mínim de 5 anys, ja que no és fins els 4,5-5 anys que les epífisis dels cossos vertebrals i el coxal s'acaben de soldar, i això sense tenir en compte el període previ de doma, amb la qual cosa aquest mínim podria inclús allargar-se als 6 anys.

Això és tot, estem satisfetes amb aquest treball perquè a part de satisfer un interès nostre ens ha permès adquirir coneixements i una capacitat crítica que ens poden ser de gran utilitat en un futur.

Agraïments

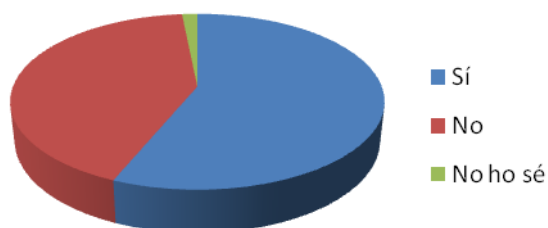
Primer de tot volem donar les gràcies a la Lara Armengou, professora i veterinària de medicina interna equina de la UAB, que ens va aconsellar i donar suggerències sobre el treball en general i ens va permetre contactar amb la Iciar Tarancon, una veterinària catalana especialista en raid que treballa en competicions de la FEI. A la Iciar Tarancon també li agraïm el seu temps i les seves explicacions sobre com funciona la competició de raid a nivell internacional, les diferències existents amb les curses autonòmiques i els aspectes concrets veterinaris. Tanmateix donem sincerament les gràcies a totes aquelles persones que ens han contestat les enquestes, doncs a part de contribuir en una de les parts que se'ns demanava del treball ens han permès formar-nos una idea més concreta sobre com es veuen aspectes concrets de la competició hípica actual.

Annexes

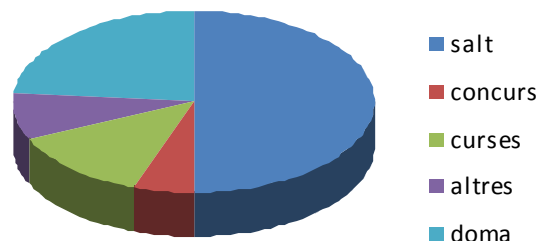
Enquestes (5 tipus)

1. Sector no relacionat amb el cavall (62)

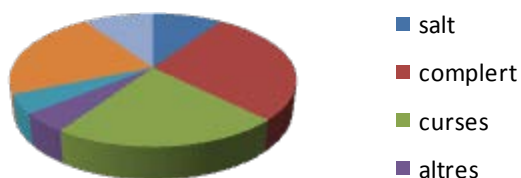
Has vist algun cop una competició equina?

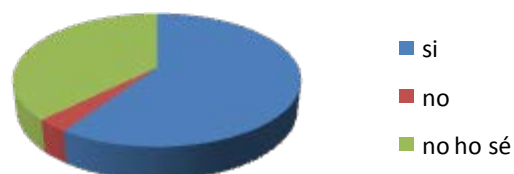
Quina?

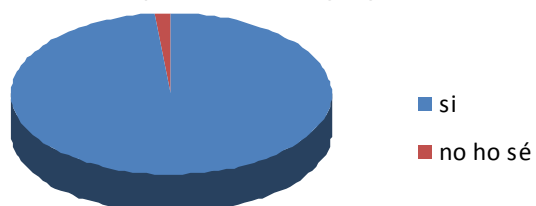
En quina creus que el cavall fa més esforç físic?

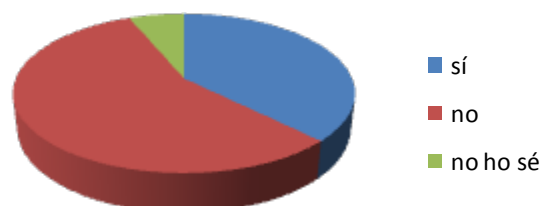
Hi ha control veterinari en les competicions hípiques?

Creus necessari control veterinari en les competicions hípiques?

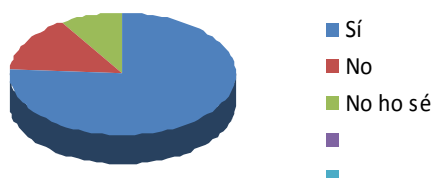

Has vist o escoltat una notícia sobre morts de cavalls en competicions hípiques?

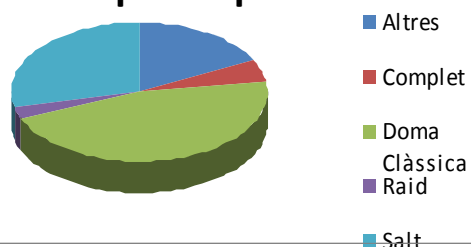

2. Genets (35 enquestats)

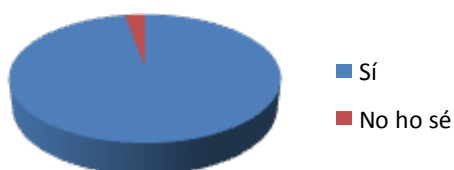
Coneixes el reglament de la teva disciplina pel que fa al control veterinari?

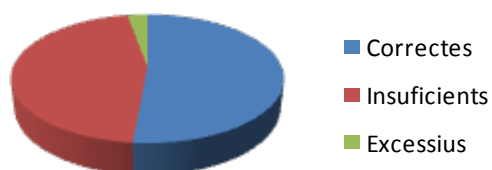
Quina disciplina practiques?

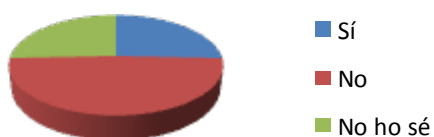
Creus que és important el...

Com són, per a tu, els controls veterinaris?

Creus que els veterinaris fan la seva feina amb imparcialitat?

Creus que són útils les inspeccions veterinàries abans de la competició?

Valora la tasca del veterinari en les competicions: nota mitja 6.08

Tot i haver-les realitzat, hi ha dos tipus d'enquestes (FCH i RFHE) que no ens ha estat possible que els veterinaris especialitzats ens aportessin la seva opinió.

3. Veterinaris RFHE

ENCUESTA SOBRE LAS ACTUACIONES VETERINARIAS A NIVEL DE COMPETICIÓN

Primero de todo queremos agradecer su tiempo e interés, el objetivo de esta encuesta es permitirnos saber que piensan los profesionales del sector, con el fin de poder extraer unas conclusiones lo más fundamentadas posible sobre nuestro trabajo.

Nuestro trabajo se centra en describir los exámenes, inspecciones y controles de medicación que realizan los veterinarios a los caballos de competición y realizar un estudio de los mismos. Dadas las muchas disciplinas que existen en el mundo hípico nosotras por cuestiones de extensión nos hemos centrado en cuatro: raid, concurso completo, doma clásica y salto de obstáculos.

*Teniendo en cuenta todo lo que se detalla en el reglamento veterinario y/o el concreto de una disciplina, ¿en competiciones de ámbito nacional es factible realizarlo? (nuestras disculpas si la pregunta parece obvia)

¿Sabes si las actuaciones veterinarias (exámenes, inspecciones, controles de medicación) varían de un país a otro? ¿Si varían consideras que hay algún país/países en que las diferencias suponen una mejora?

¿Cuales son los problemas/patologías más frecuentes que se ven en caballos de competición y que **justifican su retirada**?

- Raid:
- Doma:
- Salto:
- Completo:

¿Cuales son los problemas/patologías más frecuentes que se ven en caballos de competición pero que **con tratamiento o sin el caballo puede continuar compitiendo**?

- Raid:
- Doma:
- Salto:
- Completo:

¿La exploración de labios, dientes, lengua y encías para detectar un mal uso de la embocadura es un procedimiento que se realiza habitualmente o bien solo cuando existen indicios de un posible mal uso?

*¿Consideras que los exámenes e inspecciones veterinarias así como el control de medicaciones vigentes actualmente son suficientes? ¿Propondrías alguna mejora?

*¿Crees que hay algún parámetro clínico y/o laboratorio que podría incluirse para evaluar mejor el estado físico/ sanitario del caballo?

¿Piensas que actualmente se lleva a cabo alguna práctica en los caballos participantes que afecta su rendimiento físico y/o bienestar pero que aun no está reconocida y reglamentada por la RFHE/FEI?

¿Durante las competiciones los veterinarios reciben presiones que dificultan su trabajo?

¿Consideras que la edad mínima requerida de los caballos para participar es correcta? (si la respuesta es no por qué)

4. Veterinaris FCH

ENQUESTA SOBRE LES ACTUACIONS VETERINÀRIES EN LES COMPETICIONS

Primer de tot volem agrair el seu temps i interès, la finalitat d'aquesta enquesta és ser una eina que ens permeti conèixer el que pensen els professionals del sector per així poder extreure unes conclusions el més fonamentades possible pel nostre treball.

El nostre treball es centra en descriure els exàmens, inspeccions i controls de medicació que realitzen els veterinaris als cavalls de competició i realitzar un estudi dels mateixos. Donat que existeixen moltes disciplines dins el món de la hípica nosaltres per qüestions d'extensió ens hem centrat en quatre: raid, concurs complert, doma clàssica i salt d'obstacles.

Per competicions a nivell autonòmic (català) es segueix el que diu el reglament de la RFHE (veterinari i/o concret d'aquella disciplina) a l'hora de realitzar exàmens i inspeccions veterinàries i control de medicació?

- Raid:
- Doma:
- Salt:
- Complert:

Existeixen adaptacions a aquest protocol o s'inclouen proves addicionals en les competicions territorials? I en la lliga catalana? Campionat de Catalunya? En què consisteixen?

- Raid:
- Doma:
- Salt:
- Complert

S'incorpora a nivell català alguna directriu de la FEI o d'un altre país?

A la realitat és factible fer tot el que diu el reglament?

Saps si les actuacions veterinàries (exàmens, inspeccions, control de medicació) varien d'un país a un altre? Si varien consideres que hi ha algun país/països en que les diferències suposen una millora?

Durant les competicions els veterinaris reben pressions que dificulten la seva feina?

Quins són els problemes/patologies més freqüents que es veuen en cavalls de competició i que **justifiquen la seva retirada?**

- Raid:
- Doma:
- Salt:
- Complert:

Quins són els problemes/patologies més freqüents que es veuen en cavalls de competició però que **amb tractament o sense el cavall pot continuar competint**?

- Raid:
- Doma:
- Salt:
- Complert:

L'exploració de llavis, dents, llengua i geniva per detectar un mal ús de l'embocadura és un procediment que es duu a terme habitualment o bé només quan existeixen indicis d'un possible mal ús?

Consideres que els exàmens i inspeccions veterinàries així com el control de medicació vigents actualment són suficients? Proposaries alguna millora?

Creus que hi ha algun paràmetre clínic i/o laboratorial que podria incloure's per avaluar millor l'estat físic/sanitari del cavall?

Creus que actualment es duu a terme alguna pràctica en els cavalls participants que afecta el seu rendiment físic i/o benestar però que encara no està reglamentada per la RFHE/ FEI?

Consideres que l'edat mínima requerida dels cavalls per participar és correcta? (si la resposta és no perquè)

5. Enquesta específica de raid a un veterinari FEI

Per competicions a nivell autonòmic (català) es segueix el que diu el reglament de la RFHE (veterinari i/o concret d'aquella disciplina) a l'hora de realitzar exàmens i inspeccions veterinàries i control de medicació?

No 100%, hi ha un reglament específic de la FHC (Federació Hípica Catalana), que incorpora alguns canvis respecte al de la RFHE

Existeixen adaptacions a aquest protocol o s'inclouen proves addicionals en les competicions territorials? I en la lliga catalana? Campionat de Catalunya? En què consisteixen?

El número de proves per obtenir la classificació del cavall i genet, son les mateixes. Lo que pot canviar, per exemple, es que a Catalunya es fan les proves de 60 km en 3 fases (a la resta d'Espanya en molts llocs en 2 fases), i les de 80-90 km nacionals en 4 fases (altres llocs 3 fases).

S'incorpora a nivell català alguna directriu de la FEI o d'un altre país?

Les distàncies per fases de les proves i com obtenir les classificacions per poder córrer proves FEI, estan estipulades en el reglament FEI. Cada territori/nacional les aplica per obtenir aquesta classificació.

Quines son les diferències més remarcables entre el reglament veterinari espanyol/català i el reglament veterinari de la FEI pel que fa a raid? A què es deuen?

No hi ha diferències remarcables. Com he comentat, els reglaments territorials o nacionals estan fets/pensats per obtenir la classificació FEI. Per tant, son conseqüents amb lo que demana el reglament FEI.

Hi ha alguns aspectes inclosos en el reglament veterinari de la FEI que no siguin aplicats en un número considerable de països? Si la resposta és afirmativa saps quines poden ser les raons?

Hi ha proves de 80-100-120 km que es corren sota les normes de reglaments nacionals, sense normativa FEI. I no fan a la mateix cursa, la FEI. La raó és poder seguir el seu reglament i no el de la FEI.

A la realitat és factible fer tot el que diu el reglament?

No, hi ha molts buits i possibles interpretacions.

Saps si les actuacions veterinàries (exàmens, inspeccions, control de medicació) varien d'un país a un altre? Si varien consideres que hi ha algun país/països en que les diferències suposen una millora?

Poden variar segons els veterinaris/jutges/país. Considero tal com es fa aquí i amb el reglament FEI, actualment, és com es pot fer més

complert, sense que sigui perfecte. Tant els exàmens metabòlics com de trot, es fan en poc temps i d'una forma subjectiva. Tot lo que ajudi a fer-lo més objectiu, ho podria millorar.

Durant les competicions els veterinaris reben pressions que dificulten la seva feina?

On hi ha competició, hi ha calers. Això es tradueix sempre en pressió.

Quins són els problemes/patologies més freqüents que es veuen en cavalls de competició i que justifiquen la seva retirada?

Ortopèdiques. Menys freqüent, problemes respiratoris, cardíacs o musculo-esquelètics.

Quins són els problemes/patologies més freqüents que es veuen en cavalls de competició però que amb tractament o sense el cavall pot continuar competint?

Si son ortopèdiques i depenent si és de teixits tous o articulacions, i de la severitat, es pot fer, en alguns casos, tractament i allargar la seva vida esportiva.

L'exploració de llavis, dents, llengua i geniva per detectar un mal ús de l'embocadura és un procediment que es duu a terme habitualment o bé només quan existeixen indicis d'un possible mal ús?

Es mira la comissura labial per si hi ha erosions. Si hi ha una ferida greu, es pot eliminar el cavall.

Consideres que els exàmens i inspeccions veterinàries així com el control de medicació vigents actualment són suficients? Proposaries alguna millora?

Fer més controls antidopatge (difícil pel cost).

Creus que hi ha algun paràmetre clínic i/o laboratorial que podria incloure's per avaluar millor l'estat físic/sanitari del cavall?

Hi ha molts, el problema és que actualment no hi ha estudis clínics que interrelacionin tots ells i puguin ser determinats per millorar l'avaluació del cavall dintre de competició

Creus que actualment es duu a terme alguna pràctica en els cavalls participants que afecta el seu rendiment físic i/o benestar però que encara no està reglamentada per la RFHE/ FEI?

Sempre el dòping va per davant de l'antidòping. Hi ha al mercat fàrmacs que no es detecten amb les proves actuals.

Consideres que l'edat mínima requerida dels cavalls per participar és correcta? (si la resposta és no per què)

Per mi és ok si es fan poc a poc (per això les proves petites de classificació son amb velocitat controlada). Difícil de controlar, ja que és el genet qui "mana" a sobre el cavall.

Notícies sobre accidents (4)

POSIBLE DESGARRO DE LA AORTA

Estremecedora muerte del mejor caballo del mundo en plena competición

El mundo del caballo está conmocionado por la muerte en directo del mejor equino del momento.

LIBERTAD DIGITAL 2011-11-07

El fallecimiento en plena competición del caballo Hickstead, considerado el más exitoso de los últimos años, ha conmocionado el mundo de la equitación.

El equino se desplomó durante la prueba de saltos de Verona de la Copa del Mundo. Después de sufrir unas convulsiones, las asistencias acudieron a socorrer al caballo, pero nada pudieron hacer por su vida. Se desconocen las causas de la muerte, pero todo apunta a un desgarro en la aorta, según fuentes de la Federación Ecuéstre Internacional (FEI).

El jinete que montaba a Hickstead, el canadiense Eric Lamaze, no podía salir de su estupor: "Es lo peor que me ha pasado". "Era el mejor caballo del mundo", ha dicho Lamaze sobre su semental de 15 años, que le había dado la victoria olímpica en la subsede de Hong Kong en los Juegos de Pekín 2008. "Tuvimos un tiempo estupendo juntos".

En las caras de los aficionados congregados en la Copa del Mundo de Verona se puede ver la conmoción por el fallecimiento del caballo en plena competición. La organización, tras lo sucedido, decidió suspender la competición.

<http://www.libertaddigital.com/deportes/2011-11-07/estremecedora-muerte-del-mejor-caballo-del-mundo-en-plena-competicion-1276440646/>

Claudia Romero Chacon (CRC) and Dorado (no 50)

Thursday 28 August 2014 - 10h43

A horse and rider suffered a fall during the first loop of the Endurance competition at Sartilly (FRA) shortly after 8.30 am today. Costa Rican rider Claudia Romero Chacon and Dorado (no 50) fell 400 metres before the first check point on the course. Tragically the horse was fatally injured in the fall. The rider was also injured in the fall, but was conscious when she was taken to hospital by ambulance. An update on her condition will be issued as soon as it is available.

The FEI has conducted an immediate investigation into the circumstances of this tragic incident and the investigation shows that the horse struck a tree at the side of the track in a forested area. The horse sustained a head injury and died instantly. There are no signs that the horse slipped prior to the impact.

Costa Rican rider Claudia Romero Chacon has undergone surgery for fractures and internal injuries.

There were two unrelated incidents in which two riders sustained minor injuries :

- Isha Judd (URU) suffered a fractured right femur in a fall.
- Alberto Morales Morales (CRC) was taken to hospital for observation after complaining of neck pain having completed the first loop.

<http://www.normandy2014.com/news/795/claudia-romero-chacon-crc-and-dorado-no-50>

ABC.es

NATURAL

Con el apoyo de

EN PORTADA EL SITIO DE MI RECREO BIODIVERSIDAD VIVIR EN VERDE DESARROLLO RURAL CAMBIO CLIMÁTICO

VIVIR EN VERDE

Mueren dos caballos en el Grand National

Los equinos fueron sacrificados tras fracturarse las patas. Otros dos ejemplares corrieron la misma suerte en la edición pasada

EFE
Día 16/04/2012 - 11.17h

AFP
Los caballos Synchronised, el favorito, y According to Pete perdieron la vida durante la disputa de la 165 edición del Grand National

La muerte de dos caballos en la competición hípica Grand National, celebrada el sábado en el hipódromo de Aintree, cerca de Liverpool, ha desatado una fuerte polémica en el Reino Unido.

Synchronised, el favorito, y According to Pete fueron sacrificados tras fracturarse las patas. El año pasado, otros dos caballos corrieron la misma suerte.

El Grand National constituye una de las pruebas hípcas más famosas y duras del mundo, en la que 40 equinos y sus jinetes deben recorrer 7.242 metros y superar 30 obstáculos.

Gavin Gnant, director de la sociedad para la prevención de la crueldad contra los animales (RSPCA), asegura que la dificultad de la carrera supone una «receta perfecta para el desastre». Grant recuerda en la BBC que los jinetes eligen participar, pero que los caballos no son libres de hacerlo.

Día Negro

Cornelius Lysaght, el corresponsal hípcico de la cadena pública británica, manifiesta que se ha tratado de un «día negro» para el Grand National, toda una institución en el país.

El especialista considera que «nadie en la industria debe subestimar la importancia de lo sucedido», por segundo año consecutivo, y que «el futuro de la prueba está en duda».

El entrenador Paul Nichols, cuyo caballo Ornaís murió en la edición pasada, comenta que «si la gente va a seguir participando en competiciones de este tipo tiene que asumir que hay un riesgo, como en todo deporte, tanto para los humanos como para los animales, que están entrenados para ello».

Algunos de los 30 obstáculos de la prueba fueron modificados para 2012, después de que se revisaran las normas tras la muerte de dos caballos en 2011.

Líder de audiencia

El caballo francés Neptune Collonges ganó la edición 165 del Grand National, especialmente emocionante, y a que se produjo el final más ajustado de la historia de la competición. Seiscientos millones de personas siguieron en directo la prueba en todo el mundo.

<http://www.abc.es/20120416/natural-vivirenverde/abci-caballos-muerte-grandnational-201204161043.html>

Wild Lone dies after WEG cross-country

Pippa Roome

30 August, 2014 - 17:00

Meade and Wild Lone on their final cross-country round

British team member **Harry Meade**'s Wild Lone died after his cross-country round at the Alltech FEI **World Equestrian Games** (WEG) earlier today (Saturday 30 August).

A statement release by the event organisers confirmed that **Wild**

Lone collapsed and died shortly after Harry had dismounted at approximately 4.15pm local time. A post mortem will be carried out to establish the cause of death.

The pair were the final British representatives on course today and **finished the cross-country clear with 26.4 time-faults**.

Harry had produced Charlotte Opperman's 13-year-old by Doranstown Hello throughout his career. He **finished third at Badminton this year, surpassing all his previous form** when the difficult conditions meant his prowess in the jumping phases came to the fore.

Harry's **Badminton result and subsequent selection for WEG from the reserve bench marked an amazing comeback** for the rider, who dislocated and broke both his elbows in a fall at Wellington last year.

<http://www.horseandhound.co.uk/weg/weg-eventing/harry-meade-wild-lone-dies-weg-cross-country/>

Notícies esperançadores (2)

BITLESS DRESSAGE IN THE NETHERLANDS

POSTED BY ADMIN ON OCT 15, 2013 IN NEWS | 0 COMMENTS

The Dutch Association of Bitless Riding has announced that starting April 1 2014 it will be allowed to ride bitless at official KNHS dressage competitions.

The news confirmed by KNHS, the Dutch Equestrian Federation, and first reported by Dutch online magazine Horses.nl means that next year it will be allowed to ride bitless in all first level tests. The Netherlands have been pioneering bitless competition since 2009 and beginning April 2010 there were separated classes on competitions.

The project is to open up to higher classes as soon as current riders at the first level test advance higher and Dutch are probably the first that will allow such an integration.

German rider Ursula Fischer riding Walkeman bitless (photo courtesy: starbridle.com).

<http://www.dressage-international.com/?p=16420>

Edward Allan Buck Advocating Bitless Bridle in Competition in the U.S.A.

Wed, 02/09/2011 - 21:02

Bit check, a thing of the past? Photo © Dirk Caremans

American Dressage News

Between 16-18 May 2011 American Bitless Bridle activist Edward Allan Buck will be presenting arguments regarding enforcement of the health and welfare rules, regulations and Mission Statement of the United States Equestrian Federation predicated upon refusal to allow bitless bridle competitors. Buck is allowed to submit affidavits on behalf of supporting the grievance and relief sought.

While in The Netherlands the bitless bridle in competition has been tested and is so far allowed in special classes from training to first/second level, in the United States it is not so. The Dutch Equestrian Federation is the second in the world to allow bitless bridles at shows. South Africa is the first.

According to Buck, "mandated USEF requirements 'force' a competitor to use a bit in the horse's mouth and 'force' the competitor to use specific bits."

Buck believes there is a paradoxical non-compliance of the USEF rules and objectives. He uses the USEF Vision Statement as stepping stone for his argument:

- The vision of the Federation is to provide leadership for equestrian sport in the United States of America, promoting the pursuit of excellence from the grass roots to the Olympic Games, based on a foundation of *fair*, safe competition and the *welfare* of its human and *equine athletes*, and embracing this vision, to be the *best national equestrian federation in the world*.

Buck recites the object and general principles of dressage as formulated by USEF:

- 1. The object of Dressage is the harmonious development of the physique and ability of the horse. As a result it makes the horse calm, *supple, loose and flexible*
- 3. The horse thus gives the impression of *doing of his own accord* what is required of him.
- 6. In all his work even at the halt the horse must be on the bit. A horse is said to be on the bit when the *neck is more or less raised and arched* according to the stage of training and the extension or collection of the gait and he accepts the bridle with a light and soft contact and submissiveness throughout. The *head should remain in a steady position as a rule slightly in front of the vertical with a supple poll as the highest point of the neck* and no resistance should be offered to the rider.

International Grand Prix show jumping by Jurgen Krackow and Looping in a bitless Bosal

The principle relief that Buck seeks is "for all competition horses and athletes" to have "the right to compete in any equine venue under the auspices of USEF in the bitless format, which means any form of bitless bridle, including but not limited to, cross under the jaw rein bridles, side pull bridles, hackamores, and mechanical hackamores. The relief sought does not include the use of a halter in competition. The relief being sought is for the institution of the bitless bridle authorization, to go in effect immediately and not to be delayed for any period of time."

If any one wishes to support our horses and would so choose to submit such an affidavit [include full name, address] please email me the affidavit in PDF format to spiritbridle@yahoo.com

Read Buck's complete USEF Grievance [here](#)

Related Links (s'ha inclòs per si és té interès per indagar més sobre el tema, si es va a la web hi ha un link que redirigeix cap a cadascun d'aquest apartats):

- Dutch Equestrian Federation: Bitless Bridle in Competition (in Dutch)
- Bitless Competition Tested by the Dutch Equestrian Federation
- E. Allen Buck's Spirit Bitless Bridle
- The Truth About Dr. Cook's Bitless Bridle
- Tack Guru: Dr. Cook's Bitless Bridle Tested
- Bitless Bridle Training

<http://www.eurodressage.com/equestrian/2011/02/09/edward-allan-buck-advocating-bitless-bridle-competition-usa>

Normativa

Per qüestions d'extensió dels reglaments només els citarem, poden trobar-se online sense cap problema a les webs de la FEI, RFHE i FCH.

- Reglament veterinari FEI 2014
- Reglament veterinari RFHE 2014
- L'organigrama funcional i els estatuts de la FCH
- Reglament RFHE de raid 2014
- Reglament RFHE de doma clàssica 2014
- Reglament RFHE de concurs complert 2014
- Reglament RFHE de salt d'obstacles 2014
- Normativa raid FCH 2014

- Normativa concursos territorials i lliga catalana de doma clàssica 2014 (FCH)
- Normativa lliga catalana de salt d'obstacles 2013 (FCH)